

Международна конференция „Селища, култура и мобилност в Балканската праистория“, 13-14.03.2015 г., Скопие, Македония

Мария Гурова^a

^aСекция за праистория, Национален археологически институт с музей, Българска академия на науките, ул. Съборна 2, София 1000; gurovam@yahoo.fr

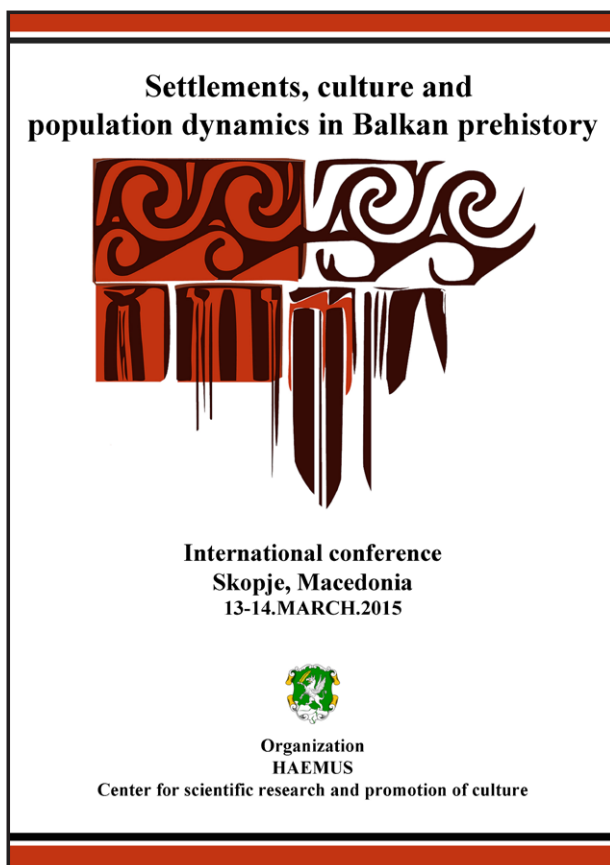
International conference “Settlements, culture and population dynamics in Balkan prehistory”, 13-14 of March, 2015, Skopje, Macedonia

Maria Gurova^a

^aDepartment of Prehistory, National Institute of Archaeology with Museum, Bulgarian Academy of Sciences, 2 Saborna Str., 1000 Sofia, Bulgaria; gurovam@yahoo.fr

Научното събитие, което заслужено отбелязваме, се случи в съседна Македония и беше иницирано от човек извън формално-академичния background (или среда по подразбиране). Василка Димитровска е магистър по археология от университета в Белград, учредител и президент на сдружението с идеална цел HAEMUS (<http://haemus.org.mk>), призвано да подпомага и популяризира научните изследвания и опазването на културното наследство в Македония и на Балканите. Тя е основател и на научното списание на HAEMUS – HAEMUS journal, излязло в 3 броя (<http://haemus.mk/>). Към HAEMUS функционира и UNESCO клуб на Open Educational Resources, с която организация Македония е в официално партньорство (www.oer.mk) (обр. 1).

Конференцията беше активно анонсирана, а впоследствие и отразена в интернет пространството. Това обстоятелство изигра мобилизираща роля в нейната подготовка и реализация. Съгласно данните в книжката с резюмета, която получи всеки участник, заявите участие са 106 учени от 16 страни. Естествено, и както обикновено, реалните участници се оказаха по-малко, но достатъчно, за да бъдат представени 40 презентации и 15 постера. Представители на следните 14 държави имаха възможност да обменят опит и знания: Албания, България, Великобритания, Гърция, Македония, Полша, Румъния, САЩ, Сърбия, Турция, Унгария, Франция, Холандия, Хърватска. Сред участниците имаше ветерани в проучванията на Балканите като Janusz Kozłowski и Małgorzata Kaczanowska (проучвали кремъчни ансамбли от обекти в Сърбия, вкл. Войводина), Clive Bonsall (работещ върху материали от праисторическия феномен Железни врата – от сръбска и румънска страна), Catherine Commenge (с дългогодишен принос в проучването на праисторически обекти в Македония). На другия полус бяха редица докторанти и млади учени от балканските страни, или такива работещи на Балканите. Изненадващо и оптимистично беше наблюдението

Обр. 1. Плакат на конференцията (предоставен от В. Димитровска)

Fig.1. Conference official poster (courtesy of V. Dimitrovska)

на автора за галерия от млади и непознати лица, заявяващи себе си като следващото поколение представители на праисторическата академична общност на Балканите.

Българското представителство включваше девет участника от следните институции: НАИМ-БАН (3); СУ „Св. Климент Охридски“ (2); УНИБИТ, София (1); ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ (2); РИМ-Ямбол (1). Двама представители от НАИМ участваха съответно: в организационния комитет на събитието – Елка Анастасова и в международния научен комитет – Мария Гюрова.

Научната програма беше организирана в 11 сесии, съдържащи от 3 до 6 доклада и отделна постерна сесия. След всяка сесия имаше кратка дискусия и въпроси към нейните участници. Основните научни проблеми, около които бяха обособени и самите сесии могат да се формулират както следва: късен палеолит, мезолит и преход към неолитно производство и начин на живот; керамично производство – технология, стилистика, орнаментация и идентичност; керамиката като свързващ/дискриминиращ културен фактор между Анатолия и Балканите; кремъчни индустрии – суровини, стратегии на снабдяване, сфери на влияние и социални аспекти; неолитната къща в Централните Балкани в диахронна перспектива; хибридизацията в антропоморфната пластика: тенденции и интерпретации; ритуалност, религия и погребални практики през праисторията на Балканите; прояви на материалната култура през ранножелязната епоха: пространствено-времеви вариации.

Докладите като цяло показаха (не изненадващо!) респектиращото богатство на праисторическите свидетелства на Балканите, както и широкия спектър от проблеми, дискуссионни казуси и примери, провокиращи резултати и тези... и дуалистична-

та природа на явленията, които дефинираме като културна общност. Те показаха и доказаха значението и неизбежността от споделяне на опит и знания с цел да преодолеем изолацията и да пристъпим към задълбочени, осмислени и адекватни решения на праисторическите предизвикателства и проблеми в нашия общ регион.

За участниците в конференцията бяха предвидени визити в Градския и Археологическия музей в Скопие (с впечатляваща обновена визия и експозиция) и вълнуваща разходка из града, водена от Василка Димитровска. Конференцията предложи много поуки за съседните на Македония страни и най-вече – урок за силата на предприемчивия дух и амбицията за разпространение и обмен на знания между учени, повечето от които биха могли да се разберат и на един разбираем общ език, реминисценция на исторически обособилите се славянски говори на Балканите.